

Ramon Planas, biblioteca de Palamós, 26 de maig del 2022

[Text de la presentació del llibre *Bèsties de companyia*, a la biblioteca Lluís Barceló i Bou]

L'HUMOR COM A EINA LITERÀRIA ESSENCIAL

Que en Damià em convidés a aquesta presentació va ser una satisfacció per a mi. Va ser tot un goig. Jo abans de llegir *Bèsties de companyia*, m'havia llegit una antologia de contes impressionant titulada *Un circ al pati de casa*. També havia llegit *Els homes del sac*, que és un altre recull de contes. A més m'havia llegit una obra ben diferent i que et fa pensar molt. Es tracta del dietari que té com a títol *Can Ratoliu*. Després d'haver llegit totes aquestes obres i *Bèsties de companyia*, puc afirmar que en Damià és un escriptor de primera divisió. Sens dubte que s'ha guanyat un lloc destacat dins la literatura catalana actual. I què destacaria? Doncs sobretot que s'atreveix a tractar qualsevol tema sense tabús. Frivolitza sobre qualsevol tema sense tabús ni manies. L'humor per a en Damià és un element essencial que ens ha d'ajudar a viure millor. Amb l'humor, aconseguix desdramatitzar qualsevol situació. S'aconsegueix fer-ho tot més relatiu, més assumible.

També vull fer elogi del model de llengua que empra. Utilitza un català ric, molt expressiu, però que a la vegada és entenedor. Per tant, la llengua no és un obstacle, sinó que és una font d'enriquiment.

I ara em centraré *Bèsties de companyia*. Per què llegir *Bèsties de companyia*? *Bèsties de companyia* és una obra que es troba integrada per 50 contes. Conté 20 bèsties i 30 oficis. N'hi haurà que us agradaran, que us resultaran impactants. Espero que siguin la majoria. Si n'hi ha algun que no us agrada tant, tenint en compte la brevetat del conte, serà lleu, ràpid.

I ara em centraré en el bestiari. Com he explicat, està format per 20 animals. Hi ha una fauna molt variada, però destacaré el lleó, una hiena, un toro i un cuc. Són

animals humanitzats que conviuen amb persones. Hi ha una barreja total entre persones i animals. I no us penseu que siguin perfectes, sinó que gràcies a ells coneixem vessants gens encisadors de l'existència. El pessimisme és ben palès però gràcies a l'humor i la resignació tot plegat es fa més tolerable. Val a dir que es llancen dards per totes bandes i la sàtira arriba als poderosos de la nostra societat.

I ara passem als oficis. Que a mi m'han agradat moltíssim. Són personatges estereotipats. Són personatges d'una sola peça i el seu ofici ho condiciona tot. Aquests personatges van relatant la seva vida en primera persona com si es tractés d'una confessió. M'han agradat en especial «El diplomàtic» i «El ventríloc». Els comentaré un xic sense fer *spoiler*. El diplomàtic és el sùmmum de la diplomàcia i la neutralitat. És tan neutre, tan equànime, tan i tan, que si el llegiu us trobareu amb més d'una sorpresa. I la sorpresa final és la més impactant.

El ventríloc és un personatge que fa parlar un ninot (de ben segur que ho heu vist). Curiosament – sense avançar esdeveniments- destaco que entre tots dos hi ha una gran sintonia. Es produeix una simbiosi com si es tractés d'un arbre i una heura. Realment està molt ben aconseguit.

D'altra banda, hi ha una bona colla de personatges que tenen relació directa amb la mort. El tema de la mort també es tracta sense tabús ni manies. Són personatges com l'enterramorts, el forense, el taxidermista o l'oncòloga. Aquests personatges conviuen amb total naturalitat amb la mort. Van agafats de braçet amb la mort. Vida i mort es confonen, sempre frivolitizant sobre el tema. El sùmmum de tot plegat és «El taxidermista». Llegiu-vos-el.

I parlaré d'un darrer grup. Hi ha un seguit de personatges que tenen poders. Tenen poders màgics. Tenim la pitonissa, el psicoanalista o una fetillera. De vegades, aquests poders els utilitzen equivocadament. També un d'aquests personatges empra els poders com a venjança contra el seu marit infidel. No us el perdeu!

Fins aquí, la meva intervenció. Ara toca a en Miquel que és de l'ofici i us farà el seu comentari.